

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘEDSEDA VÝBORU

Zbyněk Linhart

V Praze dne 15. dubna 2021

Kancelář Senátu

15.04.2021 6442/2021/S

JID: S-15040-2021

Počet příloh: 0

Vážená paní ministryně,

reaguji na Vaši odpověď ze dne 5. 2. 2021 k tématům nezaměstnanosti, VPP, příspěvkům na bydlení a dostupnosti služeb veřejných úřadů. Protože na některé mé dotazy nebylo bohužel odpovězeno, posílám nezodpovězené dotazy znovu a prosím o strukturovanou odpověď dle těchto bodů:

A) Nezaměstnanost a VPP

1. Porovnání, kolik stojí **v průměru ročně stát jedna dlouhodobě nezaměstnaná osoba na dávkách**, a kolik stojí taková **osoba na VPP (vzorový příklad)**;
2. Jak MPSV a Úřady práce v opatřeních, finančně a v nastavení programů **zohledňují specifické regiony z hlediska výše nezaměstnanosti a sociálně vyloučených lokalit** (specifická kritéria, model atp.);
3. Jakým **klíčem se dělí množství financí a podmínek pro poskytovatele VPP** – obce (pokud jde o celkovou sumu, výše příspěvku na pracovníka atp.);
4. Jak a co děláte pro to, **aby se situace nezhoršovala**, a podle čeho to vyhodnocujete (když cca dvacet let se ve specifických skupinách a tedy oblastech situace nemění k lepšímu).

K Vašemu teoretickému, až utopickému stanovisku, že smyslem nástroje VPP je **přechodně zajistit zdroj obživy** a že po této, jak říkáte, „aktivaci“ je, jak říkáte, „nezbytné“, aby Úřad práce zprostředkoval osobám po VPP **jiné zaměstnání a to takové, které povede k jejich trvalému pracovnímu uplatnění a osobnostnímu rozvoji**, že **v opačném případě dochází k tzv. efektu uzamčení**, se právě snažím Vám už konečně otevřít oči, že praxe opakovaně **desítky let dokládá**, že toto je a zůstane pouze Vaším teoretickým předpokladem. Chápu, že těm lidem chcete pomoci, bohužel jim ale ve skutečnosti jenom ubližujete. Můžete stokrát říkat, že je nezbytné, aby Úřad práce zprostředkoval osobám po VPP jiné zaměstnání, když **skutečnost a zkušenost je u části lidí (říkejme jim třeba „sociálně vyloučení“)** opačná, a to taková, že **Úřad práce nedokáže stovkám těchto specifických lidí žádné jiné zaměstnání zprostředkovat nikdy**, ať dělá, co dělá (s mnohými – „sociálně vyloučenými“ jsem před třiceti lety začínal u technických služeb města na VPP. Dodnes, když nepracují na VPP, zůstávají na ÚP, resp. zoufale chodí na město ptát se po práci). Tito lidé tak zůstávají permanentně nezaměstnaní a permanentně na sociálních dávkách, přestože na VPP by mohli a chtěli pracovat, a obce samy by je rády na VPP opakovaně zaměstnávaly na potřebných pozicích. Pro tyto lidi a jejich rodiny, pro stát a společnost,

pro obce i místní komunity je vždy lepší a přínosnější, když budou tito lidé raději „uzamčení“ u obcí na VPP, než když celý zbytek jejich profesního života zůstanou „uzamčení“ doma na sociálních dávkách. Což se již u několikáté generace u těchto specifických lidí dokola děje, jakkoli může být tisíckrát, statisíckrát nezbytné, aby jim Úřad práce po VPP zprostředkoval jiné zaměstnání. Nevím, proč to stále odmítáte pochopit a tuto realitu si ve specifických regionech a oblastech přiznat. Ten začarovaný kruh by se alespoň u dalších generací těchto specifických skupin mohlo přitom podařit prolomit, pokud by viděly děti své rodiče spíše celý život pracovat, byť jen jako „uzamčených“ na VPP, jak tomu říkáte Vy, než je celý život viděly sedět doma, „uzamčené“ na dávkách. Proto na **Vás znovu apeluji, abyste toto nesmyslné pravidlo a praxi opakovaně popíranou teorií přestala u VPP uplatňovat, aby obce specifické skupiny osob mohly na VPP najímat opakovaně a vysvobodily tak z doživotní nezaměstnanosti nejen je, ale i jejich potomky, a to nastavením vhodných vzorců chování.** Jestli by to vedle všech dalších výhod pro stát bylo dokonce i levnější, to nám doufám ukáže Vaše odpověď na opakovanou otázku v bodě jedna.

K Vašemu ubezpečení, že v roce 2021 budou VPP realizovány ve stejném rozsahu jako v roce 2020, nemohu než konstatovat, že to je sice hezké, ale **je to hraničně málo**, protože v roce 2020, jak už jsem psal, to například v Krásné Lípě dostačovalo na **pouhé 3 osoby**, přičemž na Úřadu práce jsou takových potřebných osob desítky (po mém dopise letos jich přibylo deset, děkuji. Ale opět, protože to je možné na pouhých 10 měsících, nese to sebou všechny neblahé důsledky pro takto krátkodobě zaměstnané osoby po vypršení limitované smlouvy). Celý tento rok na Úřadu práce desítky těchto potřebných osob zůstanou a budou pobírat sociální dávky namísto toho, aby je obec raději zaměstnala na VPP. To nemluvím o tom, že se Úřady práce letos pravděpodobně naplní díky následkům restrikcí vyvolaných pandemií.

O to smutnější je, že VPP budou i **letos jenom ve stejném rozsahu (jak odpovídáte)** jako loni, zatímco jinde se rozhazují miliardy nesmyslně a bez efektu. Můžeme hned zůstat u souvisejícího - řešení sociálně vyloučených lokalit - výsledkem „řešení“ ze strany státu po letech je, že se počet sociálně vyloučených lokalit a lidí v nich žijících zásadně zvětšil! (to jsou Vaše data. A vidíme alespoň změnu přístupu, když to evidentně nefunguje? Ne!)

K poslední Vaší poznámce, že si slibujete od integračních sociálních podniků pomoc s řešením tohoto problému ... Tento nástroj problém systémově nevyřešil a nevyřeší, to je myslím jasné i Vám, ale i kdyby někdy v dalekém budoucnu alespoň částečně ano... proč bráníte už nyní obcím, než nastoupí ony báje integrační sociální podniky, řešit prostřednictvím VPP tento problém obratem, když se to historicky jenom osvědčilo, a necháváte stále ty lidi „zamčené“ na Úřadech práce a na dávkách? Často jsem byl svědek tzv. rekvalifikací. Ale jak pomůže pátá „rekvalifikace“ člověku, který stěží vyšel základní školu, je mu typově 55 let ... a má se učit psát motivační dopisy, životopisy? A to mu pomohlo? A pomáhá? Víme přece, že ne, že to jen taková hra, vidím to opakovaně na svých bývalých spolupracovnících! Snad jen manažeři těch projektů, ti mohou být spokojeni, ale to snad není Vaše cílová skupina?

B) Dávky na bydlení

Čísla z Vaší odpovědi jsem shrnul do jednoduché tabulky:

	Výdaje v mil. Kč						Celkem
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Dávky na bydlení	12 297	12 178	11 045	9 583	8 688	8 705	62 496
Domovy pro seniory	17	63	202	396	143	227	1 048
Kolikrát méně na investice	723x	193x	55x	24x	61x	38x	60x

Za posledních 5 let jste do dávek na bydlení dali přes 62 miliard a do investic na domovy pro seniory jen miliardu jednu? (Asi vám tam jiné – další investiční dotace na potřeby seniorského bydlení a péče - chybí?)

A považujete toto za normální úkaz? Můžete to prosím okomentovat a vysvětlit? A co s tím budete dělat?

A prosím též o doplnění odpovědi - **kolik bytů a lůžek bylo a v jakých regionech** za pět let pro seniory **vybudováno**, a kolik je těchto **kapacit celkem v jednotlivých krajích**? Právě toto „sociální“ bydlení pro seniory v nejrůznějších kategoriích (PDS, DD, atp.) je důležitou potřebou s nutností pomoci ze strany státu.

Nebo jste na nějaké dotace v jiných kapitolách zapomněli? Prosím o doplnění.

V diskusích na různých setkáních kolegů ze samospráv z regionu jasně vyplývá zvyšující potřebnost pomoci starším občanům s dostupným a asistovaným bydlením. Vzhledem k demografickému vývoji a reálné nedostatečné současné podpoře se tento nedostatek bude jen prohlubovat!

Děkuji za odpovědi.

S pozdravem

Z. Linclau

Vážená paní
Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.
ministryně
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Praha